

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXVI. Inuocatio Sanctorum quatenus illicita, licitaque sit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

uimus. Damasc. l. 4. de fide c. 16. Honorare decet Sanctos, ut Amicos Christi, ut filios Dei & heredes.

IV. Atque inde factum, ut Dulia Sanctorum templis, aris, festis, votis, imaginibus, peregrinationibus omnia orbis Christiani loca complevit: Non sic Ciuilis & humana Obseruantia coluit Pappas, Imperatores, Reges, &c. Non.

Rectè id quidè. Quia si ciuilis honor ciuili debetur virtuti, ut sapientiæ, potètiæ, nobilitati: sanè altiore deberi gratiæ supernaturali Sanctorum necesse est; qui, *ut mundi corde Deum* intuentur, æternamque sapientiam contemplantur, non in ænigmate; sed sicut ipsi cogniti sunt. Qui Dei potètiæ participes facti. Vnde Apoc. 3. *Qui vicerit, dabo ei sedere in throno meo.* Itemque nobilitatis diuinæ consortes; Vnde de ijs, Luc. 22. *Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum.*

QVÆSTIO LXXVI.

Inuocatio Sanctorum quatenus illicita, licitaque sit?

LUTHERANI perinde ut CALVINIANI tria, iam olim condemnata sæpius, renouant. 1. Mortuos pro viujs orare non constat è Scriptura. 2. Orare forsan vniuersim pro Ecclesia; non singulatim pro quocquam. 3. Inuocari Inutiliter, & Illicite. Vide in *Genealog. q. 21.*

SVADENT illis. 1. Inuocatio Sanctorum cedit in iniuriam Dei; qui solus vult inuocari. *Matth. 4.* 2. In iniuriam Christi, qui solus Mediator est ad Deum, 1. *Tim. 2. Eph. 2.* 3. Quia est inutilis, cum nec preces audiant, nec nostra cognoscant. 4. Est signum diffidentiae in Deum tam audire paratum, ut, *Hebr. 4. Cum fiducia ad eum accedamus.* 5. Christus nos docuit inuocare Patrem. 6.

Nullum extat Scripturæ exemplum aut mandatum de inuocandis sanctis. 7. Primitiua Ecclesia non vsurpauit eam inuocationem.

AUTOR. Liquida distinctio litem dirimit; vbi obcæcatix abest peruicacia.

I. NEFAS est petere gratiam & gloriam à Sanctis, tanquam autoribus: Ergo solum ut ab Amicis Dei Intercessoribus. Ita Scriptura, Vfus Ecclesiæ, S. Patres, & Ratio.

II. NEFAS sentire est, Sanctos immediatos ad Deum Mediatos esse; cū per Christum duntaxat petita impetrèt. Ita Scripturæ, Patres, Vfus Ecclesiæ apud Bell. *l. 1. de Sanctis c. 16. 17.*

III. Sancti orant pro nobis in genere, vniuersim. Ioan. 15. *Dixit Dominus: Si steterit Moyses & Samuel cor à me, non est anima mea ad populum istum.* Ergo poterant orare, etsi mortui. Dein Iudas, 2. *Machab. ult.* vidit Oniam & Ieremiam, dudum mortuos, multum orare pro populo.

CALVINVS negat eum librum esse Canonicum.

AT Concil. Carthag. III. eum pro canonico agnouit: Et illud CALVINVS contra Inuocationem Sanctorum allegat. Cætera vide in *Antichristo part. 1. quest. 22.*

IV. Sancti orant pro nobis etiam singulis: Quia Angeli pro singulis orant, fatagunt, præsunt *Tob. 12. Zach. 1. Dan. 10. Psal. 90. Matth. 18. Apoc. 8.* Ergo & Sancti. Nam *erimus similes Angelis.* Apoc. 2. *Qui vicerit, dabo ei potestatem super gentes.* Exempla apparationum id docent apud Bellarminum, *libr. 1. de Sanctis cap. 18.*

Q V. An-

V. Angeli & Sancti piè, vtiliterque inuocantur.

1. Sic Scriptura, Gen. 48 Job. 5 Exod. 32 &c. Vide in *Antichristo*, p. 1. *quæst.* 22. Quia Sancti in Veteri Testamento non recipiebantur in cœlos; (id quod iam denique Caluinistæ nobiscum dicere cœptant, vt Rainoldus lib. 1. de Rom. Idololatria c. 7.) ideo non solitum erat sic inuocari eos: *S. Abraham ora pro. &c.* sed per merita ipsorum orabatur Deus. Vt Psal. 131. *Memento Domine Dauid. &c. Propter Dauid seruum tuum. &c.*

2. Deinde in vtroque Testamento viuentes à viuentibus legimus inuocatos: Vt I. Reg. 7. *Ne cesses clamare ad Dominum pro nobis.* Eph. 6. &c. Sunt autem mortui Sancti æquè ac viuui in eadem charitate nobiscum coniuncti, teste ipso Caluino: qui idcirco ad illud respondere nequiuit.

3. Ita per antiqua Concilia, S. Patres Græci & Latini: Ecclesiæ constans V. sus: Attestantibus signis ac miraculis innumeris.

Dicit Brentius c. 24. Confess. Wittenb. Patres in Concionibus suis sese ad Sanctos per prosopopœiam conuer. esse.

Logi! Quid ergo ij, qui ex professo docent Sanctorum inuocationem?

CALVINVS *Instit.* l. 3. c. 20. absurdus fingit; Patres voluisse prohibere eam; sed imp. tum vu'gi & consuetudinis perfringere nequiuisse.

O desperatos! Dicere audent, quod docere desperant; ne nihil dicant.

DICO AD I. At ita nec Sancti viuentes forent inuocandi: contra Thes. *Orate pro nobis. Iac. Orate pro inuicem.*

AD II. Idem sequeretur falsum. Dein; Sancti sunt mediatores secundarij: Et nos pro nobis ipsi oramus citra

Christi iniuriam: ergo & Sancti hoc amplius possunt; idque ad honorem Christi.

AD III. At fecus omnes S. Patres. Nam Angeli cognoscunt res nostras: Tob. 12. *Ego obtuli orationem tuam* Luc. 15. *Gaudium erit coram Angelis super uno peccatore pœn. agente.* Psal. 137. *In conspectu Angelorum psallam tibi.* I. Cor. 11. *Mulier velamen habeat propter Angelos.* Ergo & Sancti cognoscunt. Apoc. 5. XXXIV. *Seniores habentes phialas plenas odoramentorum, quæ sunt orationes Sanctorum.* Item Sanctis in hac vita datur cognoscere occulta hominum: Vt 1. Reg. 9. Samuel noscebat interna Saulis: Elisæus sui Giezi, 4. Reg. 5. Regis Syriæ, 4. Reg. 6. Daniel Nabuchodonosoris. Petrus Ananiæ, *Act. 2. &c.* Item intuentur Deum inque eo creaturas omnes. Abraham & Israël nescierunt suos; quia non verè intuebantur Deum in limbo.

AD IV. Paratus est audire Deus nos; & tamen misit ad lobum eius criminatores, vt pro eis oraret: Abimelech regi dixit, Genes. 20. *Abraham orabit pro te.* Stephanus, *Act. 7. Domine ne statuas illis hoc peccatum.*

AD V. At licet nihilominus inuocare & Christum, & Sp. Sanctum, & Angelos: ergo & Sanctos.

AD VI. Mandato nil opus, vbi necessitas vrget. Dein; multa laudabiliter seruantur, quæ mandata non sunt; vt Consilia Euangelica: communicare ieiunos: Exorcismus infantum: Sic. *Ierem. 35. Rechabitæ abstinerunt à vino.*

AD VII. Variant Sectarij: *Melanch. in Apolog. Confess.* ait, non eius meminisse Patres ante Gregorium; *Kern. ad Sess. 22.*

cepisse tempore Augustini, autore Pet. Gnaphæo anno 480. At eum docuerunt Augustinus, Orig. Nectarius, Ephrem, Gr. Nazian: Basil. Nissenus, Ambr. Hier. apud Becanum in *Manuali* l. 1. c. 7. q. 6.

QVÆSTIO LXXVII.

Num qua alia Nouatores carpant in Sanctorum Inuocatione?

LYTHÉRVS par. 2. in art. 2. Schmalcaldico. *Angeli in celo pro nobis orant; sicut ipse quoque Christus facit, & Sancti in terris; & Fortassis etiam in celo.* Ita & Melanchthon in Apolog. Confess. Aug. ad art. 21. Nec enim omnis rerum humanarum eis debetur memoria; ceu patet in Epulone, fratrum memore, *Luc. 16. vt mox fierent cautiore.*

CALVINVS Instit. 3. c. 20. §. 23. Angelos salutis nostræ præfectos, cætus frequentare sacros ait; Sed hoc peculiare illis, ad alios Sanctos qui transferunt ordinem Dei confundunt & peruertunt. Ibid. §. 24. *Quis eo usque longas eis aures esse reuelauit, qua ad uoces nostras parrigantur? Oculos etiam tam perspicaces, qui necessitatibus nostris aduigilent? &c. Non potest igitur, qua Pontificiorum preculas cognoscant Sancti, explicari MODVS. Non igitur cognoscunt; Igitur nec orandi sunt.*

AUTOR. Duo hic controuertuntur; An cognoscant res, precesque nostras Sancti, & Quomodo?

I. Sancti cognoscunt preces nostras. *Apoc. 9. Seniores enim XXIV. offerre eas sunt visi. Sciunt, qui ex humanis excedant; quomodo diuexentur pij.* 2. *Qui piè obeunt, Luc. 10. æquales Angelis sunt; at hi cognoscunt nostra. Tob. 3. Luc. 11. Apoc. 8.* 3. *Gubernant gentes cum Christo, Apoc. 2. Matth. 24.* Ergo res earum cognoscunt. 4. *Faciunt præstantque petita nostra; vt exempla docent.* 5. *Calvinus in epist. pag. 10. ad Farellum scripsit: Coraldus stat coram*

Domini tribunali testis & accusator eorum nequitia.

II. **MODVM.** quo cognoscant. S; *Aug lib. de cura pro mortuis cap. 11. se nescire fatetur; at factum credere. Explicari tamen potest; & varius.* 1. *Sua celerimâ præsentia;* 2. *Piorum, aut Angelorum nuncio;* 3. *Dei reuelatione immediata;* 4. *Vel Meditata;* 5. *Dei visione. Greg. Dial. 4. c. 33. Quid tibi nesciant, ubi scientem omnia sciunt? D. Th. 1. q. 2. a. 2. 8. Quid non videant, qui videntem omnia vident? &c.*

Ad quæ conuictus Calvinus in 1. Cor. 11. ait *Quid opus tam subtiliter philosophari?*

1. Et verò ipse fatetur, quo Dominus in Coena insit Modo, explicari non posse.

2. Et Calvinistæ dant, visum in cællis Christum S. Stephano; Modum tamen se nescire.

3. Ecce quàm clarè Beza in 1. Ioan. 2. *Sunt,* ait *Coelites solliciti de laborantium fratrum salute, suo nobis incomperito Modo.*

II. **LYTHÉRANI,** vt Kemoitius, Heilbrunnus, &c. & plerique, singularia Sanctoꝝum patrocina petulanter rident, & exagitant.

Ex CALVINIANIS ille Anglus Rainoldus l. 1. de Rom. Idololatria, Chamierus, &c. Calvinus Instit. l. 3. c. 20. §. 22. *Postquam ceptum fuerat in Sanctoꝝum intercessionem respicere, sensim sua eusque procuratio est attributa; vt pro negotij diuersitate nunc hic, nunc ille aduocaretur intercessor.*

AUTOR. Ridet, subannant, plaustra verborū fundunt ij; quibus bonæ rei, causæque iustæ nihil suppedit, desertis ab omni veritate, & rationis vel probabilitate. Sed istud Sycophanticum est.

Rectè, inquam, ac piè huic illuc bono procurando, vel auertendo malo

Q 3 cer.